

STRĀŽIMO STRĀŽU

Kao narod Sredozemnoga mora i Sredozemlja, mi Hrvati kroz više od dva-naest vijekova stražimo stražu na svome Jadranu, česti Sredozemnog mora. Stražimo usprkos vremenskim nepogodama, koje nam prouzrokuju naše gole planine i vrleti, kao i protiv historijskih nepogoda, što smo na prolazu stranim političkim i kulturnim prohtjevima i strujanjima. Stražimo je mirno i strpljivo, sa dubokom vjerom nepokolebivog vjernika.

I ma koliko da nam je teška sudbina, mi mislimo da nas je ona odlikovala davši nam u dužnost jednu veliku zadaću: da budemo sudionici i suradnici na Sredozemnom moru, koljevci jedne velike i neprekidne civilizacije, rasadniku svekolike evropske kulture. Stavila je nama s Jadrana i nekadašnjim Slovenima s Egeja u dužnost da budemo pluća i oči velikog slavenskog tijela.

Imadu dva srodstva: krvno i duhovno. I kako su nam pored naše uže braće (Srba, Slovenaca, Bugara) krvna braća Česi, Poljaci, Slovaci i Rusi, tako su nam duhovna braća, zahvaljujući našem Jadranu, Romani, Heleni i drugi narodi na Sredozemnom moru. Bitna kulturna obilježja, za onoga tko ne pozna nijanse i nepobitne razlike, ista su kod njih kao i kod nas. Može netko od nas svojatati da je više doprinio ili manje, ali su svi doprinosili i sebe unosili, pa je zato zajedničko.

Iako sjevernjaci po svome praporjeklu, izmiješani smo sa starosjediocima Sredozemlja i oplemenjeni njegovom kulturom. Na sjeverno stablo ucijepljena je sredozemna voćka i mi blagoslivljemo dan toga spajanja. Preobrazili su se naši životni sokovi, oplemenila naša sjetila, usavršio naš glas i govor i osposobio naš porast i polet.

I na taj način, kao mediteranski narod i član te kulturne porodice na vjedrom i sunčanom Sredozemlju i ogrank velikog slovenskog debla, mi smo u isto vrijeme i kopča između naroda slavenskog Juga i Sjevera i ostalih naroda na Sredozemnom moru.

Imade još mora na svijetu, ali ni jedno nije ko naše, ko Sredozemno more, na kom su se ili rodile ili odnjihale i najljepše i najblagorodnije biljke počam od najčistije misli i najljepše pjesme i priče, pa do najveličanstvenije građevine, najčudesnije slike i kipa. Pa i kod nas sve što je najljepšega i najblagorodnijega,